

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Olet osallistumassa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr:n toteuttamaan ja Suomen Ekonomien tilaamaan tutkimukseen (myöh. Toteuttajatahot). Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit halutessasi keskeyttää tai peruuttaa osallistumisesi tutkimukseen ilman seuraamuksia. Jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen aineiston analyysin aloittamisen jälkeen, voidaan jo tehtyjä analyysejä hyödyntää tutkimuksessa. Selosteen kohdassa 13 kerrotaan tarkemmin oikeuksistasi.

Tätä tietosuojaselostetta voidaan tarpeen mukaan päivittää tutkimuksen aikana.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr
Osoite: Lapinrinne 2, 00180 Helsinki

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otuksen tietosuojavastaava: tietosuoja@otus.fi, puh. 050 367 7259

Yhteyshenkilö/t tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Mila Hakanen
Puhelinnumero: 050 345 4024
Sähköpostiosoite: mila.hakanen@otus.fi

2. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: *Ekonomien osaamistarpeet*

Ekonomien osaamistarpeet on poikkileikkaustutkimus, joka koostuu kysely- ja haastattelututkimuksesta. Aineistoa käytetään Ekonomien osaamistarpeet -tutkimuksessa. Anonymisoitua kyselyaineistoa käytetään vastaajan suostumuksella Toteuttajatahojen tulevissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa ja vastaajan suostumuksella kyselyaineisto voidaan arkistoida Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon muuta tutkimuskäyttöä varten. Haastatteluaineistoa käytetään vain tässä tutkimuksessa.

Kysely toteutetaan sähköisellä kyselylomakkeella touko-kesäkuussa 2020. Haastattelut toteutetaan yksilöhaastatteluina elo-syyskuun 2020 aikana. Analyysin tulokset julkaistaan Toteuttajatahojen viestintäkanavissa myöhemmin määriteltävinä ajankohtina.

3. Tutkimushankkeen kuvaus ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Ekonomien osaamistarpeet -tutkimuksessa kartoitetaan kauppatieteen maistereiden osaamistarpeita tulevaisuudessa. Tutkimuksen keskiössä on työnantajien näkökulmien kartoittaminen verkkokyselyllä ja haastatteluin. Kohderyhmänä ovat Suomen Ekonomit ry:n johto-, esihenkilö- ja asiantuntijatehtävissä toimivat jäsenet.

Tutkimus liittyy työn murroksesta käytyyn keskusteluun ja jatkuvan oppimisen teemoihin, minkä vuoksi aineistonkeruuta pohjustetaan alkukartoituksella, joka koskee kauppatieteilijöiden osaamisia ja osaamistarpeiden muutoksia. Alkukartoitus koostuu muutostrendejä koskevasta kirjallisuuskatsauksesta, aiempien kysely- ja tilastoaineistojen analyysistä sekä näitä täydentävistä asiantuntijahaastatteluista.

Alkukartoitukseen pohjautuen toteutetaan kyselytutkimus kauppatieteilijöille. Tiedonkeruu toteutetaan kohderyhmälle sähköpostitse lähetettävällä kyselylomakkeella. Kysely lähetetään vastaajille Suomen Ekonomit ry:n jäsenrekisteriä hyödyntäen. Kyselyn lähettämisestä vastaa Suomen Ekonomit ry, eikä vastaajien yhteystietoja luovuteta missään tilanteessa Otukselle.

Tutkittavilta kerätään kyselylomakkeen avulla henkilötietoja (ks. kohta 6), joista henkilö voidaan välillisesti tunnistaa. Näitä tietoja käytetään tutkimuksessa vain taustatietoina, eikä tutkimukseen osallistuneita henkilöitä voida tunnistaa tutkimusraporteista tai julkaisuista.

Kyselyyn osallistuneilta kysytään halukkuutta osallistua ekonomien osaamistarpeita koskeviin haastatteluihin. Haastattelut toteutetaan alkusyksynä 2020 ja niissä on mahdollista paneutua syvällisemmin tutkimuksen teemoihin. Haastattelujen sopimista varten käsitellään haastateltavien nimi-, työpaikka-, sähköposti- ja puhelinnumerotietoja. Näitä tietoja ei luovuteta missään olosuhteissa hankkeen Otuksen ulkopuolisille tahoille. Tiedot tuhoetaan haastattelujen jälkeen, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää tutkimuksellisia perusteita, kuitenkin viimeistään vuoden 2020 lopussa.

Haastattelut äänitetään ja voidaan tarvittaessa litteroida eli kirjoittaa tekstitiedostoksi, josta poistetaan suorat tunnistetiedot. Äänitteet ja litteraatit tuhoetaan kun niiden säilyttämiselle ei ole enää tutkimuksellisia perusteita, kuitenkin viimeistään vuoden 2020 lopussa. Tuloksista raportoitaessa käytetään ainoastaan aineistoa, josta haastateltavan tunnistetiedot on poistettu.

Hankkeessa kerätään osanottajien henkilö- ja yhteystietoja myös palkinnon arpomista varten. Näitä tietoja ei käytetä tutkimuksessa ja ne tuhoetaan heti, kun arvonta saatu suoritettua, viimeistään kuitenkin tutkimuksen päätyttyä.

Ennen kyselyaineiston anonymisointia vain hankkeeseen nimetyillä Otuksen tutkijoilla on pääsy kyselytutkimuksen aineistoon ja sen perusteella muodostuvaan henkilörekisteriin. Tulevia haastatteluja varten kerättyyn henkilörekisteriin on pääsy vain Otuksen tutkijoilla. Näitä tietoja ei luovuteta missään olosuhteissa Otuksen ulkopuolisille tahoille.

Analyysin tuloksista kootaan raportti Toteuttajatahojen käyttöön ja tuloksia julkaistaan Toteuttajatahojen verkkosivuilla. Kyselyaineistosta voidaan tehdä myös erillisissä tutkimushankkeissa yleishyödyllisiä selvitysluonteisia raportteja, tieteellisiä artikkeleita sekä esitelmiä.

4. Tutkimuksen vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorittajat

Otuksen toimitusjohtaja Mila Hakanen toimii tiedonkeruun ja tutkimuksen vastuullisena johtajana. Hänet tavoitat sähköpostilla toiminnanjohtaja@otus.fi ja puhelimitse 050 345 4024.

Ekonomien osaamistarpeet -tutkimuksen toteuttamisesta vastaavat hankkeeseen nimetyt Otuksen tutkijat ja tutkimusavustajat.

5. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen EU:n yleisen tietosuojasetuksen artiklan 6 mukainen käsittelyperuste on yleinen etu tieteellistä tutkimusta varten (6e) ja tutkittavan suostumus (6a).

6. Tutkimusaineiston sisältämät tiedot ja erityiset henkilötietoryhmät (”arkaluonteiset henkilötiedot”)

Tutkimuksessa sinulta kysytään seuraavia tietoja, joiden avulla välillinen tunnistaminen on mahdollista. Tiedot eivät siis suoraan paljasta henkilöllisyyttäsi, mutta ne yhdessä voivat välittää sen tutkijoille. Kerättävät tiedot:

- sukupuoli
- ikä
- koulutus
- asema työpaikalla
- työnimike
- työpaikan sektori
- työpaikan toimiala

Voit myös itse kertoa avovastauksissa ja haastatteluissa tietoja, joista sinut on mahdollista välillisesti tunnistaa.

Kyselyn lopuksi sinulta kysytään, haluatko osallistua tuleviin haastatteluihin. Yhteystietosi luonnollisesti voivat olla suoria tunnistetietoja. Näitä tietoja ei kuitenkaan yhdistetä missään vaiheessa antamaasi vastauksiin.

Tutkimuksessa ei kerätä ja käsitellä erityisiä henkilötietoryhmiä (arkaluonteisia henkilötietoja) koskevia tietoja (EU:n yleinen tietosuojasetus, artikla 9, kohta 2a).

7. Lähteet, joista henkilötietoja kerätään ja henkilötietojen yhdistäminen

Yhteystietosi tutkimusta varten on saatu Suomen Ekonomien jäsenrekisteristä, eikä tietoja ole luovutettu Suomen Ekonomien ulkopuolelle. Muutoin tutkimuksessa henkilötietojasi kerätään kyselylomakkeella omalla suostumuksellasi. Tietojen antaminen kysymyksiin vastaamalla on vapaaehtoista. Antamiasi tietoja ei yhdistetä muihin mahdollisiin sinua koskeviin aineistoihin tai henkilötietoihin. Tutkimuksessa käsitellään siis ainoastaan tällä nimenomaisella kyselylomakkeella antamiasi henkilötietoja ja niitäkin vain tässä rekisteriselosteessa mainituin tavoin. Kyselylomakkeella antamiasi tietoja ei voida yhdistää haastattelua varten antamiisi yhteystietoihin tai haastattelussa antamiisi tietoihin.

8. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tutkimuksessa kerättyjen haastattelujen litterointi eli puhtaaksikirjoittaminen voidaan teettää ulkopuolisella yrityksellä ostopalveluna, jolloin kerätty haastatteluaineisto luovutetaan heille tietoturvallisesti ääninauhalla kuuluvine henkilötietoineen. Yrityksessä henkilötietojen käsittelijöillä on salassapitovelvollisuus. Muutoin henkilötietoja ei luovuteta Otuksen ulkopuolelle.

9. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei luovuteta EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle.

10. Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

11. Henkilötietojen suojaaminen

Tutkimuksessa kerättyjä tietoja käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Henkilötietojen suojaamiseksi käytetään seuraavia suojatoimia:

- Tutkimusaineisto muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tutkittava ole niistä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot suojataan käyttäjätunnuksella, ja niihin on pääsy vain hankkeeseen nimetyillä tutkijoilla.
- Manuaalinen aineisto säilytetään lukitussa tilassa ja siihen on pääsy vain asianosaisilla.
- Tulokset esitetään niin, että tunnistetiedot on poistettu tai anonymisoitu.

12. Henkilötietojen ja tutkimusaineiston käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Anonymisoitu kyselyaineisto jää Otuksen käyttöön ja sitä voidaan hyödyntää tulevina vuosina erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Aineisto tallennetaan tietoturvallisesti Otuksen salasanoin suojatulla sähköisellä verkkolevyllä. Anonymisoitu kyselyaineisto jaetaan Suomen Ekonomieille hyödynnettäväksi tarkempia analyyseja varten ja arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon muiden tutkijoiden käyttöön.

Suostumus aineistojen luovuttamiseksi arkistoitavaksi ja Toteuttajatahojen myöhempään käyttöön kysytään kyselylomakkeella vielä erikseen. Voit siis halutessasi osallistua vain *Ekonomien osaamistarpeet* -tutkimukseen.

Tulevia haastatteluja varten kerätyt yhteystiedot ja haastattelunauhoitteet tallennetaan tietoturvallisesti kyselyaineistosta irrallaan Otuksen salasanoin suojatulla sähköisellä verkkolevyllä, ja ne hävitetään heti, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää tutkimuksellisia perusteita, kuitenkin viimeistään vuoden 2020 lopussa.

13. Mitä oikeuksia sinulla on tutkittavana ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi hankkeessa ja mitä henkilötietojasi hankkeessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) Otus ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada Otukselle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle Otuksen estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin Otus ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Otus voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi